

SOLOŠNICKÝ SPRAVODAJ

Ročník I | číslo 2/2021 | september | nepredajné

Potulky po Sološnici môžu mať rôzne formy. Na tých, na ktoré nás pozvalo OZ Materina dúška, sa stretla história s viacerými formami umenia. Tí, ktorí sa zúčastnili, ju vnímali takmer všetkými zmyslami. Strana 2.

Na deň presne - 21. augusta 2021 si Dobrovoľný hasičský zbor v Sološnici pripomenul 140.výročie svojho založenia. Písal sa rok 1881 a piati muži začali písať jeho históriu. Viac o oslave tohto výročia na strane 5.

Danka Košanová mala krátky život, napriek tomu sado pamäti Slovákov zapísala ako hrdinka. K jej pamätníku kladie vence prezidentka SR. Čo ju spája s našou obcou a ešte oveľa viac sa dočítate na strane 6.

Sološnica bola súčasťou najväčšieho horského behu na Slovensku STEFANIK TRAIL. Na námestí štartovali dva preteky. Trať "STEFANIK TRAIL 80" merala presne 86 km a končila na nábreží Dunaja pri soche M.R.Štefánika. Druhý pretek "STEFANIK TRAIL 40" mal cieľ v Rači. Ďakujeme všetkým dobrovoľníkom, ktorí svojou prácou prispeli k plynulej registrácii bežcov a aj k šíreniu dobrého mena našej obce. Cez našu obec prebehlo celkom 442 bežcov v 5 pretekoch. Všetci si zaslúžia naše uznanie.

CESTY NAŠE KAŽDODENNÉ

Cez leto som na cestách strávila desiatky hodín. Pracovné aj súkromné cesty viedli krížom krážom najmä cez západné Slovensko, no na pár hodín som zabľúdila aj do susedných Čiech. Aj ja som sa nechala stiahnuť rýchlym životným tempom a auto sa pre mňa stalo každodenným pomocníkom. A tak, keď mi lekárka „naordinovala“ tri krát do týždňa hodinovú vychádzku, nechápala som, kedy by som ju vlastne mala absolvovať. A potom to prišlo. Do cesty sa mi priplietli ľudia, ktorí idú peši 770 km od východu až po západ Slovenska. A tiež bežci, ktorí bežia v noci 144 km lesnými (ne)cestami. Čo je oproti tomu hodinová vychádzka! V tomto spravodaji sa dozviete o rôznych cestách a cestičkách. Prajem Vám, nech sa Vám na našich cestách - životných, pracovných, krátkych aj dlhých, jednoduchých aj zložitých - podarí prísť úspešne do cieľa.

A. Čermáková

Historické potulky

Štyri septembrové večery sa mohli účastníci tejto nezvyčajnej akcie prejsť po Sološnici trochu nezvyčajne. Historické potulky ich zaviedli na miesta, na ktorých boli veľa krát, no nevnímali (alebo vnímali len zľahka) ich historický kontext. Historik Martin Macejka ich zasypal informáciami o Ballašovcoch, Pálffyovcoch, kryptách, cintorínoch, habánoch aj mlynároch. Účastníci si okrem historických faktov odniesli domov aj kultúrny zážitok, pretože súčasťou programu boli aj hudobné a výtvarné vystúpenia, ktoré celkový zážitok z potuliek ešte viac umocnili. Za povšimnutie stojí aj načasovanie programu. Pri židovskom a evanjelickom cintoríne si počas prestávky mohli "potulkáči" nielen odpočinúť, ale najmä si vychutnať nádherný výhľad a pozorovať západ slnka, ktorý je z tohto miesta naozaj nádherný.

Projekt z verejných prostriedkov podporil Fond na podporu umenia.

Autorke projektu Sára Čermákovskej prajeme veľa ďalších nápadov, ktoré sa pretavia do takýchto milých akcií.

Fotky na strane č.3.

Oprava pomníka padlých

Pri príležitosti 75. výročia ukončenia 2. svetovej vojny požiadala Obec Sološnica o finančné prostriedky na obnovu pomníka padlých. Projekt bol úspešný a Úrad vlády SR poskytol obci finančné prostriedky vo výške 3.750 €. Na pomníku sa tak mohli po rokoch uskutočniť reštaurátorské práce. Pre pamäť generácie uvádzame, že pomník bol slávnostne odhalený dňa 5. novembra 1931. Pôvodne na ňom bola umiestnená len tabuľa s textom: " Padlým hrdinom vo svetovej vojne 1914 - 1918", kde je vyrytých 44 mien Sološničanov. Ich kosti odpočívajú na Piave, širej Ukrajine, pri Haliči, alebo na cintorínoch pri Verdune.

Po druhej svetovej vojne tam pribudlo ďalších 6 mien Sološničanov. V nedávnej dobe pribudla aj tabuľa s menami 6 Moldavčanov, ktorí zahynuli pri oslobodzovaní obce Sološnica a pripravuje sa tabuľa s informáciou o roku vzniku pamätníka a jeho autorovi, ktorým bol Andrej Kováčik (1899 - 1953). O nový vzhľad sa zaslúžila reštaurátorka Mgr.Art. Katarína Uhrínová a Martin Ruman.

Mgr. Art. Katarína Uhrínová pri reštaurátorských prácach

Foto po odhalení pamätníka z roku 1931

Účastníci potuliek oddychovali pri evanjelickom cintoríne

Nikol Adamcová spríjemnila potulky hrou na violončelo

OPĚT SME SA STRETLI V ŠKOLE

Prednedávnom sme sa rozchádzali na prázdniny, a už sa opäť roztáča kolotoč ďalšieho školského roka. Dva mesiace letných prázdnin ubehli ako voda.

Minister školstva Branislav Gröhling na slávnostnom otvorení v Základnej škole kpt. Jána Nálepku v Stupave vyhlásil: „Verím, že v rámci opatrení, ktoré nastavil Úrad verejného zdravotníctva, to všetko zvládneme.“ Zároveň vyzval rodičov, aby si dávali pozor na dezinformačné médiá.

Bránu našej školy 2. septembra prekročilo spolu 210 žiakov, z toho bolo 21 žiakov prvého ročníka. Otvorenie nového školského roka bolo opäť iné v tom, že sa konalo pod prísnymi hygienicko-epidemiologickými opatreniami. Na škole bola deťom pri vstupe zmeraná teplota a pri dverách ich čakal dezinfekčný prostriedok. Deti boli veľmi disciplinované a nepotrebovali ani upozorňovať na to, aby si pri vstupe do budovy nasadili rúško, či vydezinfikovali ruky. Môj slávnostný príhovor a príhovor starostky obce si žiaci vypočuli cez školský rozhlas.

Prváci prišli v tento deň naplnení pocitom zvedavosti a očakávania. Začala sa pre nich nová etapa života, v ktorej bude mnoho písmen a číslíc, nové predmety, cez ktoré budú spoznávať svet, prírodu. Verím, že z nich budú usilovní žiaci, že do školy budú chodiť s radosťou a že tu stretnú nových kamarátov. Každý deň v škole nech je pre nich veľkým zážitkom.

S veľkou radosťou do školy nastupovali aj ostatní žiaci školy, na ktorej počas celého leta prebiehali rekonštrukčné práce. Počas prázdnin sa nám podarilo opraviť časť strechy, vymalovali sme všetky sociálne zariadenia. Na žiakov čaká nová odborná učebňa spoločná pre biológiu, chémiu a fyziku, nová jazyková učebňa a tiež knižnica, ktoré sme mohli zmodernizovať vďaka eurofondom. V modernizácii školy chceme aj naďalej pokračovať, keďže vidím praktický význam vo vytváraní adekvátnych podmienok pre deti a učiteľov. Počas októbra a novembra sa opraví terasa a vybuduje sa vonkajšia učebňa, ktorá je financovaná z projektu

Bratislavského samosprávneho kraja, finančného daru spoločnosti CRH a z rozpočtu obce.

Všetci máme za sebou náročné obdobie spojené s mnohými nepoznanými vecami a hoci dnes patríme k zelenému okresu, nikto nevie odhadnúť, čo nás čaká na jeseň. Som však presvedčená, že spoločne s učiteľmi,

nepedagogickými zamestnancami, žiakmi a rodičmi sa so všetkými výzvami popasujeme a všetko spolu zvládneme. Všetci si želáme, aby nadchádzajúci školský rok bol štandardnejší. Všetkým nám prajeme, aby nás problémy v súvislosti s ochorením COVID-19 obišli a aby sme ostali zdraví.

*Mgr. Monika Oravcová
riadiťka školy*

Oprava strechy bola financovaná z rozpočtu obce

Začiatok školského roka v MŠ

Letné prázdniny sú už iba v našich spomienkach, dni sa skracujú a lastovičky odlietajú do teplých krajín. Tak ako mali prváčikovia sa tešili do školy na novú triedu, spolužiakov a pani učiteľku, na materskú školu sa tešili noví aj starí škôlkári.

Tento školský rok sme privítali 18 nových detí. Do žabkovej triedy nastúpilo 15 malých žabiek, do motýlikovej triedy pribudli dva motýliky a sovičky sa zoznámili s novou kamarátkou Lenkou, ktorej materinský jazyk je angličtina, ale učí sa rozprávať po slovensky. V školskom roku 2021/2022 navštevuje Materskú školu v Sološnici 64 detí. Na malé žabky sa tešili pani učiteľky Mgr. Janka Kordošová a Mgr. Gabika Poláčková. Motýliky prekvapili pani učiteľky Danka Juricová a Bc. Janka Bačínská a predškôlakov privítali pani učiteľky Janky: Bc. Janka Šišková a Janka Ebrada.

Koncom júna sa v materskej škole konala brigáda. Na jej sa zúčastnili rodičia aj pani učiteľky. Obnovili sme náter na plotoch, preliezkach, na prístrešku nad pieskoviskom a oteckovia vymenili poškodené trámy na šmykľavke a odstránili suché tuje. Potešila ma iniciatíva rodičov, ktorí nám ponúkli pomocnú ruku nielen na tejto brigáde. Naša materská škola bola vybraná vo výberovom konaní na dobrovoľné práce zamestnancov z Komunálnej poisťovne, ktorí pomôžu počas jesene v dohodnutom termíne pri úpravách školského dvora. Počas letných prázdnin bola prevádzka v materskej škole v dvoch triedach tri týždne. Deti sa počas pekného slnečného počasia hrali, od rána trávil čas na čerstvom vzduchu, chodievali na prechádzky do lesa, kde pozorovali v prírode hmyz, rastliny a užívali si výhľady na našu dedinku z rôznych kútov okolia.

Koncom júla začalo byť v hospodárskom pavilóne materskej školy rušno. Na chodbách sa vybúrali staré podlahy, niektoré miesta sa nanovo betónovali, nivelačná hmota sa použila na vyrovnanie povrchu podlahy

a nakoniec páni majstri na zem položili dlažbu a maliari vymaľovali steny. Najväčšiu radosť má naša pani

upratovačka Monika z novej skrine na bielizeň, ktorá bola vyrobená na mieru podľa našich predstáv. Nové obkladačky a dlažbu dostalo aj sociálne zariadenie v izolačke. Domček na školskom dvore sa dočkal nových okien a dverí a interiér domčeka sa pýši novonamaľovanou farbou.

V júli sme sa rozlúčili s pani učiteľkou Lenkou Kovárovou. Na jej miesto bola prijatá kvalifikovaná pani učiteľka Daniela Juricová. Verím, že sa jej bude u nás páčiť a želám jej veľa trpezlivosti a lásky k deťom.

Na záver by som sa chcela poďakovať za spoluprácu pani starostke, pani učiteľkám, pani upratovačke, veľká vďaka patrí aj technickému pracovníkovi OÚ Jurajovi Zmekovi., ktorý nám pomáha v našej materskej škole, OZR pri MŠ a pani Caunerovej z Komunálnej poisťovne.

V novom školskom roku si prajem, aby sme boli všetci zdraví, aby sme sa navzájom tolerovali, pomáhali si, rešpektovali sa a žili s láskou a v mieri.

Jana Ebrada, riaditeľka MŠ

motýle

najmladšie deti - žabky

sovičky

140. výročie Dobrovoľného hasičského zboru v Sološnici

Na deň presne - 21. augusta 2021 si Dobrovoľný hasičský zbor v Sološnici pripomenul 140. výročie svojho založenia. Písal sa rok 1881, keď sa päť mužov rozhodlo založiť hasičský spolok. Boli to: Egl Andreas, rímskokatolícky farár v Sološnici, Spitzer Móric, statkár v Sološnici, Lederer Ignác, statkár v Ralboku, Spitzer Karol, statkár v Plaveckom Podhradí a Rozkopp Ignác, krajčír v Malackách.

Jeho založeniu predchádzali mnohé požiare, ktoré trápili Sološničanov. Najväčší z nich vypukol v roku 1857, kedy za veľkého sucha a silného vetra sa oheň z horného konca dediny behom chvíle rozšíril na celú obec. Keďže domy boli v tej dobe pokryté slamou, ohňu nestálo nič v ceste. Zhorela celá dedina, okrem kostola a pár domov mimo dediny neostalo prakticky nič. Väčšina ľudí bola v tom čase na poli a tí, čo ostali doma, nevládali nič uratovať. Požiar si vybral aj tú najvyššiu daň, životom zaplatilo 12 obyvateľov, tí ktorí prežili sa na dlhé roky zadlžili a 1/5 chotára bola odpredaná okolitým obciam, aby si ľudia zaobstarali obživu na zimu a opravili zničené príbytky.

Začiatky hasičského spolku neboli jednoduché, chýbala výstroj a ani disciplína nebola najlepšia, až postupom času, keď si uvedomili ideu hasičstva, sa toto zlepšilo. Za 140 rokov sa v dobrovoľnom hasičskom zbore v Sološnici udialo mnoho väčších i menších zmien. Vystriedali sa mnohé generácie hasičov, postupne sa zlepšovala technika a výstroj, za ten čas vzniklo mnoho požiarov a iných udalostí, pri ktorých zasahovali sološnícki hasiči. Zmenilo sa mnohé, ale pôvodná myšlienka pomoci v núdzi je platná aj dnes.

Slniečna augustová sobota sa niesla vo svetle oslavy 140. výročia založenia DHZ. Popoludní sa členovia a pozvaní hostia stretli v kultúrnom dome, medzi inými prezident HaZZ plk. Ing. Pavol Mikulášek, riaditeľ OR HaZZ v Malackách, pplk. JUDr. Rastislav Kalman, predseda KO DPO SR v Bratislave a člen prezídia DPO SR Anton Urdovič, podpredsedníčka ÚzO DPO SR v Malackách

Mgr. Mária Fabiánová, starostka obce Anna Čermáková a vdp. Mgr. Imrich Dočolomanský. Z kultúrneho domu sa hasiči vydali v sprievode za zvukov hudby k pomníku padlých vo svetových vojnách, kde si týchto uctili položením venca. Následne sa sprievod presunul do kostola na svätú omšu, pred kostolom bola pri soche nášho patróna sv. Floriána položená kytica kvetov. V kázni vdp. Imrich Dočolomanský vyzdvihol prínos hasičstva v pomoci druhým pri záchrane životov a majetku. Po svätej omši program osláv pokračoval pred hasičskou zbrojnicou, kde bola vystavená hasičská technika. Tu sa tiež uskutočnili ukážky zásahovej činnosti. Ako prvá ukážka bola simulácia vyslobodenia zranenej osoby z havarovaného vozidla a po nej nasledovala likvidácia požiaru osobného automobilu. Následne sa v kultúrnom dome uskutočnila slávnostná schôdza. Po prejavoch pozvaných hostí nasledovalo odovzdávanie vyznamenaní. Dobrovoľnému hasičskému zboru v Sološnici bola prezidiom DPO SR udelená Čestná zástava DPO, starostka obce odovzdala ďakovný list za činnosť DHZ pri ochrane životov a majetku obce a jej obyvateľov, niektorým členom boli udelené vyznamenania za ich prácu v prospech hasičstva. Na záver bola otvorená výstava fotografií z histórie a súčasnosti DHZ a bola uvedená do života nová publikácia „**Co ste hasiči... 140 rokov Dobrovoľného hasičského zboru v Sološnici**“.

Túto si môžete zakúpiť na Obecnom úrade v Sološnici.

*Ing. Ján Ralbovský
Veliteľ DHZ Sološnica*

Danka KOŠANOVÁ

(* 24. 7. 1953 Sološnica,
† 21. 8. 1968 Bratislava)

Jej životná cesta bola krátka, no aj tak utkvela v pamäti mnohých ako hrdinka. Mladé dievča, ktoré ešte neroztvorilo svoje krídla naplno, sa stalo obeťou okupácie v auguste 1968.

Keď boli 21. augusta 1968 okolo obeda ulice v Bratislave plné tankov a ľudí, motala sa pri Univerzite Komenského aj Danka. 15-ročné dievča, ktoré pred dvomi mesiacmi skončilo základnú školu. Keď padli prvé výstrely, zasiahli nielen ju, ale aj Stana Siváka z Bojníc, ktorý v čase streľby priskočil, aby zachytil padajúcu dievčinu, a smrteľne zranený bol aj otec štyroch detí, lodný kapitán Ján Holík.

Na stĺp na schodišti Univerzity Komenského niekto v priebehu chvíle bielou farbou napísal: „Tu zomrelo iba 17-ročné dievča“ a ľudia schodište pokrýli kvetmi a vencami. Keď zistili správny vek Danky, číslo opravili na „15“. Áno, Danka mala iba pätnásť. Život, ktorý si ako mladé dievča užívala, sa nečakane skončil. V priebehu chvíle sa stala symbolom nevinných obetí okupačných vojsk v Československu.

Ale prečo sa venujem práve jej? Prečo sme o tom doteraz nehovorili a nepísali?

Odpoveď je jednoduchá - pochádzala z našej obce, no mnohí sme o tom ani netušili.

Na podnet historika PhDr. Tomáša Černáka PhD., ktorý pôsobí na Katedre slovenských dejín Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, sme nazreli do knihy narodených, prehodili pár viet s najstaršími pamätníkmi v obci, preklikali internet... A zrazu sa začal príbeh Danky rozomotávať.

Vráťme sa ale ešte o niekoľko rokov dozadu.

V lete 1926 sa do obce Sološnica nasťahovala rodina Šperglová z Plaveckého Podhradia. Mali aj ročné dievčatko – Máriu. Mária v mnohom zaostávala za svojimi rovesníkmi, preto aj dochádzku do školy ukončila skôr. Keď mala 18 rokov, zomrela jej vo veku 52 rokov mama.

Márii sa 24. júla 1953 narodilo dievčatko, ktoré dostalo (na krátku dobu) meno Margita. O deväť dní malú Margitku do tunajšieho kostola priniesla

pani Lisá, pôrodná asistentka, aby jej vtedajší kňaz Anton Jurkech udelil sviatosť krstu.

Mária nebola schopná sa sama o dieťa postarať, nebola vydatá, otec sa k dieťaťu nehlásil. Starý otec dieťaťa navrhoval matke, aby dala dievčatko na osvojenie.

Ľudový súd v Malackách začal konať

Už 3. augusta 1953 určil zástupcu Úradovne ochrany mládeže v Malackách, aby viedol daný spor a preveril údajné otcovstvo. 10. augusta vypovedala na súde Mária aj jej otec – vtedy už sedemdesiatnik František.

Proces bol na dnešné pomery veľmi rýchly. Už 11. septembra 1953 povolil Ľudový súd v Malackách uznesením č. 290/53 osvojenie maloletej Margity Šperglovej manželom Košanovým z Bratislavy. Rozhodnutie odôvodnil tým, že nemanželská matka dieťaťa nie je v stave dieťa vychovávať.

Dôležitým faktom na zverenie Margitky do náhradnej rodiny bolo aj to, že manželia Košanovi mali stále zamestnanie a primeraný príjem, čo v biologickej rodine zabezpečené nebolo.

A tak sa z Margitky Šperglovej zo Sološnice stala Danka Košanová žijúca v Bratislave. Čo sa však pre ňu nezmenilo, bolo krstné meno matky. Obe - biologickej aj adoptívna - sa volali Mária.

Ostaňme ešte chvíľu v Sološnici.

Márii sa o tri roky neskôr narodilo druhé dievčatko – Helenka.

Zatiaľ vieme len to, že aj ona bola pokrstená v našom kostole a že ani ona neostala žiť s mamou.

Mária Šperglová sa zo Sološnice odsťahovala rok po narodení druhého dieťaťa. Odišla do domova pre dôchodcov v Rohove, aj keď dôchodkový vek ešte nemala. Predpokladáme, že takýchto zariadení bolo vo vtedajšom Československu málo a neboli špecializované, preto boli tí, ktorí boli

odkázaní na pomoc iných, umiestňovaní v rovnakých zariadeniach. Viac sa nám o Márii nepodarilo zistiť, pretože v roku 1960 bolo toto zariadenie prispôbené potrebám detí a pôvodní klienti odišli do Moravského Svätého Jána alebo do iných zariadení.

Danka medzitým vyrástla.

Navštevovala základnú školu, užívala si detstvo aj starostlivosť rodičov netušiac nič o svojej biologickej rodine. Po prázdninách mala nasúpiť do učňovky. Mladá tinceľka už nebola len dievčatko, ktoré sedí doma a číta knihy. Naopak, bola ako vietor. Aj v stredu 21. augusta 1968 bola v uliciach Bratislavy v samotnom centre diania. Tam – pred univerzitou, ktorá cez vzdelanie otvára mladým ľuďom dvere do života, sa dvere jej života uzatvorili. Gulka ju zasiahla do oblasti bedier, po prevoze do nemocnice zomrela. Adoptívni rodičia tak prišli o jediné dieťa. Pohreb bol na Martinskom cintoríne. O 14 rokov neskôr k nej pochovali aj jej otca Štefana. Mama, aj keď má na náhrobnom pomníku uvedené meno, pri nich pochovaná nie je. Keď ostala sama, vrátila sa k svojim blízkym, ktorí sa o ňu starali. Pochovali ju v Šuranoch.

Krátko po jej smrti v roku 1968 pribudla na Šafárikovom námestí pamätná tabuľa.

Prípomína jej zbytočnú smrť ako aj udalosti z 21. augusta. Úradníci vtedajšieho režimu však tabuľu odstránili. Až v roku 1990 sa pamätná tabuľa vrátila na svoje miesto. V roku 2008 bola

Súčasná podoba pamätnej tabule na Univerzite

Rodičia Danky Košanovej na jej pohrebe
zdroj: internet SME

zhotovená ešte novšia pamätná tabuľa. K menu Danky Košanovej pribudli aj mená mužov, ktorí zomreli s Dankou: Stano Sivák a Ján Holík.

Kde a kedy sa z priezviska Danky vytratil jeden mäkkeň a jeden dĺžeň nateraz nevieme, no na pamätnej tabuli, na náhrobnom kameni a aj vo všetkých dostupných zverejnených dokumentoch je uvedená ako Košanová.

Nemáme ani informácie ohľadom jej biologickej sestry Helenky. Máme však chuť a energiu pokračovať v zisťovaní skutočností a súvislostí a ak sa nám podarí nazbierať dosť materiálu, čitatelia sa dočkajú aj pokračovania tohto článku.

Dovtedy však nezabúdajme.

Pamätajme na odkaz, ktorý nám zanechala tragická smrť Danky Košanovej a ďalších 107-mich občanov Čiech a Slovenska. Pociť prílišnej slobody, ktorý nás niekedy premôže, nás môže nechať ľahostajnými k týmto udalostiam. A ľahostajná spoločnosť ľahko príde o slobodu.

Anna Čermáková

Čas spomienok alebo čas odpadu?

Začiatok novembra je spájaný so spomienkami na tých, ktorí už nie sú medzi nami. Svoju úctu a to, že nám chýbajú, sme si zvykli prejavovať vyzdobením miest ich posledného odpočinku. Obchody sú celé týždne pred sviatkami preplnené umelými kyticami a kahancami. Zamysleli sme sa niekedy, či naozaj potrebujú naši blízki až takúto umelú „parádu“?

Odvrátená stránka honosnej výzdoby

Vysvietené cintoríny s bohatou výzdobou majú však aj svoju odvrátenú stránku. Prepĺnené kontajnery doslúženej výzdoby. Málokto sa zamyslí, aká je budúcnosť všetkých sviečok, kahancov a umelých vencov. Len minimálna časť skončí v triedenom zbere. Ale väčšina tejto „parády“ sa nahromadí v zmesovom komunálnom odpade. A ten sa, bohužiaľ, bude na skládkach rozkladať ešte veľa rokov.

Tak ako? Skúsite dať prednosť živým chryzantémam a vencom z prírodných materiálov pred umelými kvetmi? Tieto sviatky predsa nie sú o bohatej až honosnej výzdobe, ale o spomienke na našich blízkych, ktorých nosíme v srdci.

Cesta hrdinov SNP

Počas nášho života prejdeme veľa ciest, niektoré sú skutočné, iné pomyselné. Spoznávame na nich svet, ľudí, prírodu. Toto je však cesta, na ktorej spoznávajú ľudia najmä seba.

Ponad Sološnicu sa denne prechádzajú turisti. Roštún je veľkým lákadlom, pretože pri troche námahy ponúka naozaj neopakovateľné výhľady do širokého okolia. No pre niektorých je Roštún len jednou z viacerých zastávok, ktoré ponúka najdlhšia turistická trasa na Slovensku. Reč je o Ceste hrdinov SNP.

„SNP-čka“ vedie z Dukly od pamätníka, kde v roku 1944 pri Karpatsko-duklianskej operácii zahynulo niekoľko tisíc bojovníkov, až na Devín a je značená červenou turistickou značkou.

Či si už odvážny turista vyberie začiatok na Dukle alebo v Devíne, neuberá mu to na účtyhodnom výkone. Veď prejsť 770 km trvá obvykle 26-30 dní, a to už chce nielen poriadne topánky a kondíciu, ale aj organizačné schopnosti. Zhodnotiť svoje schopnosti, trasu rozdeliť na etapy, zbalit čo najľahší batoh, vyriešiť spanie aj hygienu. No zdá sa, že úspešných „SNP-čkárov“ je stále dosť.

A tak sme cez sociálnu sieť ponúkli ubytovanie s večerou v Sološnici a ako protihodnotu sme sa chceli porozprávať, ako sa to celé dá zvládnuť. Ozvali sa Lukáš a Miška. Sú kamaráti a keď Lukáš začal dávať svojmu plánu „zelenú“ a hľadal parťáka, zavolať Miške. A bolo dohodnuté. Svoju cestu začali 25. júla 2021 na Dukle a trvala im 27 dní.

Lukáš a Miška, pracujete, alebo študujete?

Ako ste si vybavili mesiac voľna?

Miška: Ja pracujem v Národnej agentúre pre program ERASMUS+ a pracovné povinnosti mi začínajú najmä v septembri. Leto máme také voľnejšie, a tak je možné si vyčerpať dovolenku.

Lukáš: Ja mám veľmi dobrého šéfa. Nebol vôbec problém.

V čom spočívala vaša príprava?

Lukáš: Dosť športujem a veľa chodím na turistiku. Pred cestou som mal veľa povinností, lebo som chcel mesiac voľna. S myšlienkami som sa dostal na SNP-čku až 2-3 dni pred štartom. Ako som začal reálne šliapať, uvedomil som si, že som sa dobre nepripravil. Sám seba som sa pýtal, načo mám taký ťažký vak? Načo mám toľko vecí?

Tak teda čo bolo vo vašom batohu a čo ste z neho počas cesty vyradili?

Lukáš: v batohu cítite každý gram. Ja som vyradil nejaké veci, kamoši, ktorí mi to brali, písali, že ich boli dva kilogramy. A to je dosť. Máme zbalené aj

náplaste na otlaky. Treba vybrať vysokokvalitnú, potom je to ako druhá koža.

Najdôležitejšou časťou výbavy sú topánky. Vedia pomôcť, aj predčasne ukončiť cestu. Ako ste si ich vybrali?

Miška: Ja som si kupovala pred dvomi mesiacmi trekové goretexové tenisky. Kamoška mi posielala jej zoznam a ona mi poradila, že netreba ťažké turistické topánky. Nie je to ťažká horská trasa, chodí sa po chodníkoch. A mám ešte aj sandále.

Lukáš: Ja mám topánky po členky, ale teraz vidím, že optimálne je mať aj takéto topánky plus sandále, tie som ja nemal. Ja by som ich použil aj v daždi, potom by som sa prezul do pevných suchých topánok. Dôležité sú nepremokavé ponožky. Mám 7 párov ponožiek a rovnako 7 kusov spodnej bielizne, takže periem raz za týždeň. Boli sme napríklad v ubytovni, ktorá patrila obci. Dve miestnosti poskytujú SNP-čkarom. Tam bolo dobré zázemie.

Určite prišli počas cesty krízy. Ako ste sa s nimi popasovali?

Miška: Prvý týždeň bola kríza každý deň, kým si telo a najmä ramená zvykli na batoh. Prvý deň som mala tri otlaky na nohách, čo ma prekvapilo. Potom som mala ešte veľkú krízu, dostala som zápal okostnice, nedalo sa mi pokračovať. Bolo to na

Lukáš a Miška na Roštúne. Bol to 25. deň ich cesty SNP.

Čertovici. Bojovala som sama so sebou, ale tá bolesť bola prisilná. Tam som sa otočila. Stopom som sa dostala najprv do Hybe, druhým stopom do Liptovského Hrádku a spojmi domov. Po dvoch dňoch sme sa s Lukášom stretli a dali si ešte deň voľna. Navštívili sme Vlkolíneč a potom sme sa vrátili na trasu.

Lukáš: Miška nechcela, aby som išiel s ňou, tak som pokračoval. Nad Čertovicou je riadny výšlap, ten ešte Miška vyšla. Potom sme sa rozdelili. Na Štefánikovej chate pred Chopkom ma čakali chalani, s ktorými som bol už vopred dohodnutý, že pôjdeme spolu až na Donovaly. Bola to taká zhoda náhod. Rešpekt sme mali aj pred stretnutím s medveďom. Napadlo mi, či slovenský medveď pochopí anglický text pesničky, že to je na jeho odpočinie 😊.

Cestou sa striedali rôzne etapy: mestá, dediny, lúky, roviny, kopce, lesné cesty aj asfaltky. Každá má svoje čaro. Utkvelo vám niečo nezabudnuteľné v pamäti?

Lukáš: Pre mňa je ťažké vybrať jednu lokalitu. Ak by som teda mal vybrať, tak asi Volovské vrchy, tam sme išli asi 4 dni. A tiež Hervartov, Čičmany. Ale v kontexte som si uvedomil, ako prirodzene je Slovensko rozdelené na regióny. Má to všetko logiku, nie je to len také rozdelenie, že niekto chytil mapu Slovenska a ceruzkou nakreslil čiary, ako som to chápal v škole. Keď tadiaľ ide človek naživo, chápe to rozdelenie celkom inak, cez rieky, pohoria, údolia.

Ako na Vás zapôsobili Karpaty? Tu idete hlavne cez hory a dedinám sa vyhýbate.

Lukáš: Áno, je to tak, ale zhora vidíme zámok a vieme, že sme pri Smoleniciach. Alebo vidíme komíny a vieme, že je blízko Rohožník.

A čo negatíva? Zamrzelo vás niečo?

Miška: 5-eurová polievka na jednej chate. Drahšie ako v Tatrách, kde sú vysokohorské prirážky. Ale inak sme mali veľmi dobré skúsenosti. Napríklad sme obedovali na lúke a cudzí ľudia nám ponúkli

zeleninu, Janka s Romanom (zo Sološnice) nám ponúkli ubytovanie. Všetkým veľmi ďakujeme.

Sme na Slovensku na dobrej ceste, čo sa týka poskytovania služieb turistom? Nemali ste problém s ubytovaním?

Lukáš: Potenciál na Slovensku je brutálny, no nevyužívame ho. Napríklad na SNP-čke postupne rastú služby. Sú tu nové útulne, spali sme v útulni Ťhorná, ktorú postavili tento rok. Aj na Amonovej lúke je nový prístrešok, len asi je to len na týchto známych cestách. Ak by ešte pribudli nejaké, to by bola krása. Viete, keď hľadáte miesto na spanie, ste vďačný za prístrešok. Ale keď nie je nič, alebo len stará búda, v ktorej je bordel, tak musíte ísť ďalej a na to nie je nikdy dosť síl ani času. Verím, že o 3-4 roky by to mohlo byť lepšie. Zaujímavé na tejto trase je, koľko kamošov sa vám ozve cez sociálne siete. Písal som pred Bardejovom, že nás asi chytil búrka. Ozval sa kamarát, s ktorým som ale fakt dlho nebol, že ak by sme niečo potrebovali, aby sme sa ozvali. Búrku sme prečkali na terase, tak som mu písal, že ďakujeme a poberáme sa ďalej. Po pól hodine prišla znovu búrka, ale taká, že sme čakali v jednej prevádzke viac ako hodinu. Tak som mu písal: Marek, ahoj, nedalo by sa na tom vašom dvore aspoň stan postaviť? 😊

Počas cesty sa nám stávali také milé príhody a náhody často, bolo to až neuveriteľné. Pomoc akoby prichádzala sama. Možno by sme to ani nezvládli, ale veľa ľudí nám fandilo a povzbudzovalo nás. Mali sme pocit, akoby sme nekráčali len dvaja, ale všetci išli s nami. Denne sme prešli asi 30 km.

Do cieľa máte už len dva dni. Máte už nejakú predstavu, čo bude potom?

Lukáš: Je to ako na výške, človek urobí skúšku a pýta sa: čo teraz? Čo ďalej? Ostáva také prázdno... Človek si vytvoril za ten mesiac návyky: ráno zbalit rucksak, pripraviť raňajky, zuby si umyť s vodou vo fľaši a šliapať, šliapať a šliapať...

A ako to bude doma? Neviem, vstanem, umyjem sa v kúpeľni, asi budem hľadať, čo zbalím do rucksaku, aby som niečo nezabudol, možno doň zbalím paplón 😊.

Kým pôjdeme do roboty, bude ešte voľný víkend, tak si to celé necháme uležať v hlave a precítíme tie zážitky znova. Je ich strašne veľa a sú veľmi silné.

Lukáš a Miška, želáme vám šťastnú cestu a nech všetky vaše cesty majú šťastný koniec. A vám, ktorí váhate, či sa máte vybrať touto cestou, prajeme odvahy. Takú, akú mali hrdinovia SNP.

A.Čermáková

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODILI SA

Holič Timotej
Zmeková Agáta
Ambra Leonard
Poláková Kamila
Janíková Ela

BLAHOŽELÁME

70 rokov

Rozália Zmeková, Mária Podolcová,
Ludevít Chvíla, Margita Pukančíková,
Anton Ralbovský, Alžbeta Mlynarovičová

75 rokov

Viliam Selič, Jozef György, Anna Piláriková

95 rokov

Mária Poliaková

OPUSTILI NÁS

Stanislav Škuta, 78rokov
Terézia Kočíšková, 76rokov
Milan Báchor, 79 rokov
Rozália Šteffeková, 83 rokov
Anna Smáková, 81 rokov
Terézia Kočíšková, 83 rokov
František Lindtner, 91 rokov
Milan Vanek, 56 rokov

ODPOČINUTIE VEČNÉ DAJ IM PANE ..

Ďakujeme všetkým zúčastneným darcom

Očná optika AG optic v Sološnici

Od apríla máme v Sološnici novú prevádzku. Očná optika AG optic pod vedením našej

spoluobčianky Gabriely Poláckovej ponúka množstvo služieb, ako aj dobrých rád v oblasti optiky a pri výbere vysnívaných okuliarov. Medzi služby, ktoré môžu zákazníci priamo v optike využiť, patrí meranie zraku optometristkou, výber a úprava okuliarov na počkanie, ponuka slnečných okuliarov s polarizačným filtrom. V ponuke sú darčkové poukazy a doplnkový sortiment, najmä puzdrá a čistiace produkty. Po novom tiež AG optic ponúka služby zásielkovne, ktorá funguje v rámci otváracích hodín.

Na vyšetrenie zraku sa môžete objednať na tel. číslo 0910 293 313.

Gabika Polácková má v oblasti očnej optiky dlhoročné skúsenosti, preto vie veľmi dobre poradiť a prispôbiť okuliare Vaším potrebám. Neváhajte a pridte si po Vaše nové okuliare do optiky priamo v centre Sološnice.

So správnymi okuliarmi je aj svet vôkol nás krajší.

Vaša AG optic

Darovanie krvi presne po roku

9. septembra prišla do Sološnice mobilná odberová jednotka. Verte - neverte, v pláne bol celkom iný dátum, no okolnosti to zariadili tak, že ide o ten istý dátum ako pred rokom. K päťdesiatim zaregistrovaným darcom do kultúrneho domu zavítali aj nezaregistrovaní. Veľkým potešením bolo, že prišlo 15 prvodarcov. Zdravotníci musia do určitého času doviešť nové zásoby krvi do trnasfúzneho stanice, aby sa krv neznehodnotila. Nebolo v časových možnostiach zdravotníkov všetkým záujemcom krv odobrať, preto niektorí odišli "naprázdno". Veríme však, že ich to neodradí a svoj cieľ naplnia v iný odberový deň.

Ďakujeme všetkým organizátorom za prípravu, dobrovoľníkom za obcerstvenie a sponzorom za darčeky pre darcov.

Celkom o darovanie prejavilo záujem 55 ľudí. Odber absolvovalo 37 z nich. Celkové množstvo odobratej krvi bolo 16.65 litra.

Futbalová sezóna odštartovala

Futbalový život v našom klube sa tento rok začal po covidových opatreniach až v apríli. Chlapcom a dievčatám sa ťažšie nabiehalo do futbalového tempa, ale začiatky sú vždy ťažké. Po polroku nečinnosti začali naplno trénovať a pripravovať sa na sezónu 2021/2022.

Do nového ročníka sme prihlásili tri družstvá: U8, U13 a U15. Najstaršiu vekovú kategóriu U15 trénuje p. Juraj Herda, stredná kategória U13 má nového trénera p. Vladimíra Ftáčka a najmladšiu skupinu U8 trénuje p. Jozef Rybár. Nová sezóna začala 4.9.2021, kde už sme mohli vidieť zlepšenie techniky a zohranosť tímov, čomu sa najviac tešia hlavne tréneri každej vekovej skupiny.

V mesiaci júl sa uskutočnil už tradičný futbalový tábor, ktorého sa zúčastnilo 19 chlapcov a dievčat. Všetci spoločne trénovali, s chuti si užili každý deň nielen pri tréningu ale aj pri bazéne a rôznych hrách. Tábor deťom sprestril výlet na Plavecký hrad a tradičnú prespávačku v stanoch. Mladí futbalisti nabrali veľa nových síl a my im budeme na každom zápase držať palce, aby sa v celkovej tabuľke umiestnili čo najlepšie.

Vedenie futbalového klubu v Sološnici ďakuje trénerom za ich prácu, obetavosť vo svojom voľnom čase a hlavne trpezlivosť pri práci s deťmi, čo nie je vôbec ľahké. Taktiež ďakujeme aj ostatným členom výboru a funkcionárom futbalového klubu za ich prácu vo vedení celého klubu.

Všetkým futbalistom držíme palce.

Jozef Rybár

Rozpis zápasov

U15

1.kolo	4.9.2021	14:30	Rohožník - Sološnica
2.kolo	12.9.2021	14:00	Jakubov - Sološnica
3.kolo	14.9.2021	18:00	Zohor - Sološnica
4.kolo	18.9.2021	13:30	Sološnica - Zohor
5.kolo	26.9.2021	9:00	FKM Stupava - Sološnica
6.kolo	3.10.2021	13:00	Sološnica - Veľké Leváre
7.kolo	9.10.2021	14:00	Závod - Sološnica
8.kolo	17.10.2021	12:30	Sološnica - Malé Leváre
9.kolo	24.10.2021	12:30	Rohožník - Sološnica
10.kolo	31.10.2021	11:30	Sološnica - Jakubov

U13

1.kolo	4.9.2021	11:00	Sološnica - IMAS
2.kolo	11.9.2021	10:00	Rohožník - Sološnica
3.kolo	15.9.2021	18:00	Sološnica - Jablonové
4.kolo	18.9.2021	11:00	Sološnica - Lozorno
5.kolo	25.9.2021	11:00	Sološnica - Žolík B
6.kolo	3.10.2021	11:00	Jablonové - Sološnica
7.kolo	10.10.2021	9:30	IMAS - Sološnica
8.kolo	16.10.2021	11:00	Sološnica - Rohožník
9.kolo	23.10.2021	11:00	Lozorno - Sološnica
10.kolo	31.10.2021	9:30	Žolík B - Sološnica

U8 turnaje

1.kolo	18.9.2021	Jablonové
2.kolo	3.10.2021	Sološnica
3.kolo	16.10.2021	Rohožník
4.kolo	30.10.2021	IMAS

Štefánik zo Sološnice?

Nie, samozrejme, to nie je tak. História neprepisujeme. Ide o najväčší horský beh na Slovensku nazvaný jeho menom. ŠTEFANIK TRAIL tento rok štartoval aj v Sološnici. Išlo o 40 a 86 km dlhé trasy. Nás – Malokarpatákov – oslovila tá kratšia, smerujúca do Rače. Naše pocity a dojmy hovoria za všetko.

Michal (na trati strávil 5 hodín a 6 minút)

„Tento rok som stál na štarte viacerých medzinárodných podujatí, no toto bolo výnimočné tým, že bolo v podstate naše domáce. Každý jeden „brdok“ na trati som poznal dokonale. 40-kilometrová trať bola pekne rozložená, nebolo to len o behu do kopca a z kopca. Po výbehu na Petrklín sa už začal štartový balík pomaly trhať na skupinky. Potom už mi stačilo len si dávať pozor na to, čo mám pod nohami a užívať si malokarpatské scenérie. Najkrajšia časť trasy bol pre mňa výstup na Taricove skaly a následne aj na Skalnatú, odkiaľ je nádherný výhľad. Dva kilometre pred cieľom som trochu vytriezvel, keď som zakopol a skotúľal som sa mimo cestu. Našťastie sa nič nestalo a ja som s pár oderkami mohol bez problémov pokračovať ďalej. V cieľi mi vzácnu medailu zavesili na krk manželia Diviakovi, moji dlhoroční priatelia.“

Erika (dobrovoľníčka v Sološnici)

„V Sološnici som pomáhala zabezpečiť servis pre bežcov, radila som im, keď mali rôzne otázky, povzbudzovala ich. Milým slovom a s úsmevom som sa snažila vžiť do pocitov bežcov a prežiť s nimi tie emócie, s ktorými sa stavajú na štart. Budúci rok natrénujem a chôdzou to dám do časového limitu, aj za cenu, že ďalší týždeň nebudem schopná ani chodiť. Tá eufória a emócie mi za to stoja.“

Maťka (svoj príbeh bežala 5 hodín a 10 minút)

„Pre mňa bol tento beh veľkou osobnou výzvou. Zabežla som si osobný rekord čo sa týka vzdialenosti v odbehnutých kilometroch. Trištvrtinu trate som bežala doslova sama, okolo mňa nebol takmer nikto. Keďže som dĺžku 40 km nikdy nebežala, mala som nastavené svoje tempo, ktoré som si držala do konca behu. Trať bola výborne značená, čo mi veľmi pomohlo, keďže od Baby do

Bratislavy som bežala prvýkrát. Vyšla som zo svojej komfortnej zóny – väčšinu bežím maximálne 22 km, no zabehnúť 40 km na prvú šupu bolo pre mňa vo veku 44 rokov (viem, vek je len číslo) heroický výkon.“

Dominika (dobrovoľníčka na Babe)

„Byť súčasťou tohto bežeckého podujatia je neopísateľné slovom. Vidieť bežcov po 80 km behu, po viac ako 8 hodinách strávených sami so sebou a svojimi myšlienkami, blúdiac v Malých Karpatoch. No aj napriek tomu mal každý jeden z nich úsmev na tvári. Každého pretekára som vítala so slovami: „Dobré ráno, vitajte na Babe!“. „Nech sa páči, vaše raňajky, ktoré sme pre vás pripravovali celú noc.“ Najsilnejšie momenty pre mňa boli, keď prišiel pretekár so slovami „končím“. Vzďať to po toľkých kilometroch mi nedávalo zmysel, bolo mi to ľúto. Snažila som sa ich prehovoriť, že to zvládnú, nech si oddýchnu, pospia. Pred očami mi za tých 12 hodín prešli stovky bežcov, známych i neznámych, zranených a dokonca i s roztrhaným zadkom, na ktorý sa nedalo nepozrieť. Trať Štefánik trail bolo mojím cieľom na rok 2022 prejsť turisticky. Teraz ho mením a posúvam na vyšší level – ako 7-člennú štafetu. Tak dúfam, že nájdem vo svojom okruhu ďalších 6 podobne uletených bláznov.“

Zuzka (bežala 5 hodín a 34 minút)

„Pre mňa to bolo náročné, neviem čo sa stalo, či to bola únava, stres, ktorý mám doma, alebo oboje. Každopádne to bola úžasná trasa, atmosféra a skvelí ľudia okolo. Kristína ma podporovala a pomohla mi prísť až do cieľa, bola mi veľkou oporou počas celej trasy. A ten pocit v cieľi so slzami v očiach bol neskutočný. Som veľmi šťastná, že som to napriek všetkému zvládla.“

Michal Hošek, Malokarpatáci

